

Valsts ieņēmumu
dienests

Jaunais nodokļu kontroles regulējums

Nodokļu nomaksas veicināšanas pārvaldes

**Procesu metodikas un atbalsta daļas vadītāja
Santa Deksnē**

**Algas nodokļu procesu vadības daļas vadītāja
Inta Vagale**

2021.gada 15.decembrī

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS

Nozaru pārstāvju konceptuālais atbalsts VID priekšlikumam (1)

Valsts ieņēmumu
dienests

Nozaru pārstāvju konceptuālais atbalsts VID priekšlikumam (2)

Valsts ieņēmumu
dienests

Nozaru pārstāvji konceptuāli atbalsta

nodokļu aprēķina veikšanu un **nodokļa rēķina** sagatavošanu, ja pēc VID rīcībā esošās informācijas ir konstatēta «aplokšņu» alga

Nozaru pārstāvju piedāvātie individuālie priekšlikumi (1)

Valsts ieņēmumu
dienests

**Darba algas fonda
sasaiste ar apgrozījumu**

(ēdināšanas un būvniecības nozare)

**Minimālo nepieciešamo
stundu sasaiste ar
apgrozījumu**

(ēdināšanas nozare)

**Administratīvā atbildība
(naudas sods) aplokšņu algu
saņēmējiem - darba ņēmējiem**

(ēdināšanas nozare)

VID pēc **nodokļa rēķina izrakstīšanas
informē darbinieku par **nodokļa
rēķinā** viņam aprēķinātajām darba
stundām, ienākumu un VSAOI, IIN un
VSAA par konkrētam darbiniekam
aprēķinātajām VSAOI**

(būvniecības nozare)

Nozaru pārstāvju piedāvātie individuālie priekšlikumi (2)

Valsts ieņēmumu dienests

Būvniecības nozare

Sezonalitāte

(ziemas sezonā pārtrauc darba attiecības, ietekme uz nostrādāto stundu skaita statistiku)

Laika apstākļu ietekme uz darbu veikšanu

(ar projekta specifiku saistīts svārstīgs stundu (maiņu) skaits)

Akorddarba samaksa

(svārstības atkarībā no darbinieka paveiktā darba apjoma mēnesī)

Par visiem darbiniekiem kopā samaksātie nodokļi, darbiniekam strādājot vairākās darba vietās

(vienā vietā nostrādāto stundu skaits objektīvi būs mazāks par nozarē noteikto)

Priekšlikumi pēc VID attīstības konsultatīvās padomes 2021.gada 20.oktobra sēdes (1)

Valsts ieņēmumu dienests

Ārvalstu investoru padome Latvijā (1)

Priekšlikumi

- A. **Vidējās algas un darba stundu piemērošanai datu analizē izvērtēt papildus filtru izmantošanu** (piemēram, aprēķināt peļņas līmeni uz vienu darbinieku, identificēt gadījumus, ja izmaksā «aplokšņu» algas no dividendēm, samaksājot tikai 20% UIN, bet nemaksājot algas nodokļus)
- B. **Veidot sadarbību ar nozarēm ilgtermiņā, lai testētu VID piedāvāto metodi un datu atbilstību**
- C. **Saglabāt 80% sliekšni, ja nozarē novērojama uzņēmumu iziešana no ēnu ekonomikas un zemāko algas līmeņu paaugstināšanās, lai neradītu spiedienu celt algas bez produktivitātes celšanās**
- D. **Analizēt un izstrādāt veidus, kā identificēt darbiniekus vai saimnieciskās darbības veicējus, kas vispār nav reģistrējušies kā nodokļa maksātāji (ienākumus vai to daļu saņem skaidrā naudā)**

Priekšlikumi pēc VID attīstības konsultatīvās padomes 2021.gada 20.oktobra sēdes (2)

Valsts ieņēmumu dienests

Ārvalstu investoru padome Latvijā (2)

Papildu jautājumi

- A. Vai piedāvātā pieeja ir attiecināma tikai uz darba devēju vai arī uz darba ņēmēju (neatbalsta)?
Atbildība būtu jānes «aplokšņu» algas maksātājam
- B. Kāds būs process un procesuālie termiņi jaunajiem pārbaudes veidiem, nodokļu rēķina pārsūdzības kārtība?
- C. Kuros gadījumos VID «konsultē vispirms» ietvaros būs tiesības izdot nodokļa rēķinu, un kad pienākums uzsākt auditu?
- D. Kā piedāvātā datu analīze varētu kalpot arī publiskā iepirkuma procesā, lai noteiktu, ka uzņēmums, kurš piedalās iepirkumā, maksā atbilstošas algas?

Priekšlikumi pēc VID attīstības konsultatīvās padomes 2021.gada 20.oktobra sēdes (3)

Valsts ieņēmumu dienests

Latvijas tirgotāju asociācija

Priekšlikumi

- A. Uzņēmumu diferencēšana pēc lieluma** (*piemēram, mazais/vidējais uzņēmums*)
- B. Vidējā alga nozarē/reģionā ir mainīgs lielums** (*neiespējami «noķert», ja samazinās mazāko algu maksātāju/saņēmēju daudzums*)
- C. Vidējā alga nozarē/reģionā ir nekorekts lielums** (*pēc pieredzes neatbilst reālai situācijai visā reģionā, piemēram, ap Rīgu ir gan pagasti, ciemi, gan Jūrmala*)
- D. Nodokļu maksātājiem būtu jāzin, pie kura reģiona tas ir iedalīts, un kuri citi nozarē strādājošie ir konkrētajā reģionā**

Nodokļu maksātāju atlase pārbaudei (1)

Valsts ieņēmumu
dienests

Segmentācija*

* Neattiecas uz nodokļu maksātājiem, kuriem nav identificēti nodokļu saistību izpildes riski

Algas nodokļa ieņēmumi uz 1 *euro* no kopējās darījumu vērtības

Īpatnības nozaru griezumā

Nodokļu maksātāju atlase pārbaudei (2)

Valsts ieņēmumu
dienests

Reģions un nozare

**Vidējie darba ienākumi, ņemot vērā darba ņēmēju skaitu
attiecīgajā nodokļu maksātāju grupā (mazs, vidējs, liels)**

**Darba vietu skaits, kurās vidējā stundas tarifa likme ir
mazāka par 80% no vidējās stundas tarifa likmes valstī (%
pa profesijām)**

**Darba vietu skaits, kurās vidēji nostrādāto stundu skaits ir
mazāks par 80% no vidēji nostrādāto stundu skaita valstī
(% pa profesijām)**

Nodokļu maksātāja darbinieku darba algu un nostrādāto stundu salīdzinājums ar vidējo valsti (1)

Valsts ieņēmumu dienests

Piemērs A

Nodokļu maksātājs **nekvalificējas nodokļa rēķinam**

Segments -
Veicināmais

Algas nodokļa
ieņēmumi uz 1 *euro* no
kopējās darījumu
vērtības - 0,47 *euro*

Darbinieku skaits -
688

Vidējā bruto darba
alga mēnesī -
468,65 *euro*

Vidēji nostrādātās
stundas mēnesī -
94,92

Vidējā stundas
tarifa likme -
4,94 *euro*

Darbinieku sastāvs
(pārsvarā pensionāri,
personas ar invaliditāti,
nav galvenā ienākumu
gūšanas vieta)

Nodokļu maksātāja darbinieku darba algu un nostrādāto stundu salīdzinājums ar vidējo valstī (2)

Valsts ieņēmumu dienests

Piemērs A

Nodokļu maksātājs **nekvalificējas** nodokļa rēķinam

Profesijas kods, nosaukums, darbinieku skaits	Dati no darba devēja ziņojuma (par 2021.gada septembri)			Dati par profesijas atalgojumu valstī (informācija no VID mājas lapas)				Stundas tarifa likmes starpība (euro) (8.-4.)	Ienākumu starpība (euro) (3.*9.)	Stundu skaita starpība (6.-3.)	Ienākumu starpība (euro) (11.*8.)	Papildus aprēķinātās VSAOI (euro)			IIN soda nauda (ar nodokļu grāmatīgu) (euro)
	Ienākumi (euro)	Nostrādātās stundas	Stundas tarifa likme (euro)	Vidējais darba stundu skaits mēnesī vienai darba vietai	80% no vidējā darba stundu skaita mēnesī vienai darba vietai	Vidējā stundas tarifa likme (euro)	80% no vidējās stundas tarifa likmes valstī (euro)					Darba ņēmēja likme (10.+12.)* 10,5%))	Darba devēja likme (10.+12.)* 23,59%))	Kopā	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
515119 Uzkopšanas darba vadītājs (13)	1431	169	8,48	140	112	8,21	6,57	0	0	0	0	x	x	x	x
911201 Apkopējs (604)	424	91	4,64	125	100	3,91	3,12	0	0	0	0	x	x	x	x

Nodokļu maksātāja darbinieku darba algu un nostrādāto stundu salīdzinājums ar vidējo valstī (3)

Valsts ieņēmumu dienests

Piemērs A

Nodokļu maksātājs **nekvalificējas**
nodokļa rēķinam

Vidējā bruto darba alga uzņēmumā (468, 65 euro) nesasniedz valstī noteikto minimālo mēnešalgu, jo pārsvarā darbinieki nodarbināti nepilnu darba laiku

99,1 % darbinieku vidējā stundas tarifa likme ir lielāka par 80% no vidējās valstī

Secinājumi

93,3 % darbinieku nostrādāto stundu skaits ir lielāks par 80% no vidējā valstī

Papildu nodokļu maksājumi budžetā nav noteikti

Nodokļu maksātāja darbinieku darba algu un nostrādāto stundu salīdzinājums ar vidējo valstī (4)

Valsts ieņēmumu dienests

Piemērs B

Nodokļu maksātājs kvalificējas
nodokļa rēķinam

Segments –
Uzraugāmie

Algas nodokļa
ieņēmumi uz 1 *euro* no
kopējās darījumu
vērtības - 0,17 *euro*

Darbinieku skaits -
82

Vidējā bruto darba
alga mēnesī -
191,20 *euro*

Vidēji nostrādātās
stundas mēnesī - 61

Vidējā stundas
tarifa likme –
3,03 *euro*

Darbinieku sastāvs
(pārsvarā pensionāri,
personas ar invaliditāti,
nav galvenā ienākumu
gūšanas vieta)

Nodokļu maksātāja darbinieku algu un nostrādāto stundu salīdzinājums ar vidējo valstī (5)

Valsts ieņēmumu dienests

Piemērs B

Nodokļu maksātājs kvalificējas nodokļa rēķinam

Profesijas kods, nosaukums, darbinieku skaits	Dati no darba devēja ziņojuma (par 2021.gada septembri)			Dati par profesijas atalgojumu valstī (informācija no VID mājas lapas)				Stundas tarifa likmes starpība (euro) (8.-4.)	Ienākumu starpība (euro) (3.*9.)	Stundu skaita starpība (6.-3.)	Ienākumu starpība (euro) (11.*8.)	Papildus aprēķinātās VSAOI (euro)			IIN soda nauda (ar nodokļu grāmatīņu) (euro)
	Ienākumi (euro)	Nostrādātās stundas	Stundas tarifa likme (euro)	Vidējais darba stundu skaits mēnesī vienai darba vietai	80% no vidējā darba stundu skaita mēnesī vienai darba vietai	Vidējā stundas tarifa likme (euro)	80% no vidējās stundas tarifa likmes valstī (euro)					Darba ņēmēja likme (10.+12.)* 10,5%)	Darba devēja likme (10.+12.)* 23,59%)	Kopā	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
961301 Sētnieks - 10	154,78	53	3,07	123	98	4,05	3,24	0,17	9,01	45	145,80	16,26	36,52	52,78	27,71
911201 Apkopējs -69	166,11	60	2,77	125	100	3,91	3,12	0,35	21,00	40	124,80	15,31	34,40	49,71	26,10

Nodokļu maksātāja darbinieku darba algu un nostrādāto stundu salīdzinājums ar vidējo valstī (6)

Valsts ieņēmumu dienests

Piemērs B

Nodokļu maksātājs kvalificējas nodokļa rēķinam

Vidējā bruto darba alga uzņēmumā (191,20 euro) nesasniedz valstī noteikto minimālo mēnešalgu, jo pārsvarā darbinieki nodarbināti nepilnu darba laiku

96,4 % darbinieku vidējā stundas tarifa likme ir mazāka par 80% no vidējās valstī

Secinājumi

97,6 % darbinieku nostrādāto stundu skaits ir mazāks par 80% no vidējā valstī

Papildu noteiktie nodokļu maksājumi par 2021.gada septembri – 6035,79 euro

Diskusija

Valsts ieņēmumu dienests

Jautājumi

Valsts ieņēmumu
dienests

**Paldies par
uzmanību!**

VALSTS IEŅĒMUMU DIENESTS